

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/72/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4325201354
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2025:4325201354.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, vo veci starostlivosti o mal. dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, t.č. v Reedukačnom centre Biele vody - Mlynky, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., t.č. F. D. XXX a G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, t.č. Azylový dom, C. H. XX, I., o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti u mal. dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Ústavná starostlivosť u mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX nariadená rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 2P/4/2016-30 zo dňa 14.06.2016 sa bude v y k o n á v a ť v Reedukačnom centre Biele vody, so sídlom Biele vody č. 267, Mlynky.

II. Rodičia sú p o v i n í prispievať na výživu mal. A. sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na nepľoleté, nezaopatrené dieťa mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra J. K. D. XXX, L., počnúc dňom 21.05.2025.

III. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Levice č.k. 6P/182/2023-124 zo dňa 27.03.2024.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dňa 05.05.2025 doručil Okresnému súdu Levice podnet na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti u mal. A., v zmysle ktorého žiadal, aby sa nariadená ústavná starostlivosť u maloletého vykonávala v Reedukačnom centre Biele vody, so sídlom Biele vody č. 267, Mlynky. Súčasne s návrhom vo veci samej ÚPSVaR Levice doručil súdu aj podnet na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadali u maloletého dočasne zmeniť zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti z Reedukačného centra Vráble do Reedukačného centra Biele vody.

2. Vo svojom podaní ÚPSVaR Levice uviedol, že nariadená ústavná starostlivosť u maloletého sa vykonáva v Reedukačnom centre Vráble, ktoré však končí svoju činnosť. Na základe nariadenia Regionálneho úradu školskej správy v Nitre, musí byť výchovno-vzdelávacia činnosť v zariadení ukončená do 30.06.2025. RC Vráble v spoluprácu s RÚŠS Nitra navrhuje premiestnenie mal. A. do Reedukačného centra Biele vody 267, Mlynky. Orgán SPODaSK Levice má zato, že reedukácia mal. dieťaťa je naďalej žiaduca a nevyhnutná, nakoľko matka sa o mal. A. žiadnym spôsobom nezaujíma a otec nemá vytvorené vhodné podmienky pre návrat do domáceho prostredia. OSPODaSK Levice nemá informácie ani o iných blízkych osobách, ktoré by boli vhodné prevziať osobnú starostlivosť. Nakoľko u

maloletého naďalej dochádza z nežiaducim prejavom, pridržiali sa vyjadrenia zariadenia, že je vhodné pokračovať v reedukácii.

3. Súd neodkladným opatrením zo dňa 15.05.2025 dočasne odovzdal mal. A. do starostlivosti Reedukačného centra Biele vody a súčasne uložil Reedukačnému centru Vráble povinnosť zabezpečiť odovzdanie mal. A. do starostlivosti Reedukačného centra Biele vody. V predmetnom rozhodnutí si súd zároveň vymienil, že nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.06.2025 a vykonateľnosť dňa 21.05.2025.

4. V predmetnej právnej veci súd následne vytyčil termín pojednávania na deň 08.09.2025. Kolízny opatrovník na pojednávaní zotrval na podanom návrhu s poukazom na to, že doposiaľ nepominuli dôvody na zánik ústavnej starostlivosti u mal. A., pričom maloletý bol do Reedukačného centra Biele vody premiestnený už dňa 20.05.2025. Matka o maloletého neprejavuje žiadny záujem a otec je síce s maloletým v kontakte, avšak v súčasnosti nemá vytvorené podmienky na návrat maloletého do domáceho prostredia a zároveň nie sú známe žiadny iné osoby, ktoré by boli vhodné na prevzatie osobnej starostlivosti o maloletého.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 2P/4/2016-30 zo dňa 14.06.2016, právoplatným dňa 18.07.2016, bola u mal. A. nariadená ústavná starostlivosť, ktorú maloletý vykonával v Centre pre deti a rodiny Žitavce. V predmetnom rozhodnutí súd zároveň rodičom mal. dieťaťa uložil povinnosť prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou zodpovedajúcou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Žitavce. Následne uznesením tunajšieho súdu č.k. 10P/42/2021-16 zo dňa 12.04.2021, právoplatným dňa 05.05.2021, bolo mal. A. uložené výchovné opatrenie – pobyt v Diagnostickom centre, Slovinská 1, Bratislava na obdobie 3 mesiacov za účelom vykonania odbornej diagnostiky z dôvodu, že správanie maloletého bolo vyhodnotené ako rizikové a nevhodné v zariadení s otvoreného typu akým je CDR Žitavce. Taktiež maloletý svojim agresívnym, vulgárnym správaním a odbrzdeným sexuálnym správaním ohrozoval ostatné deti umiestnené v CDR Žitavce ako aj spolužiakov v škole. Z rozhodnutia Okresného súdu Levice č.k. 10P/122/2021-34 zo dňa 13.01.2022 vyplýva, že mal. A. bolo nariadené ďalšie výchovné opatrenie – pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu Čakany, a to najdlhšie na dobu 6 mesiacov, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci mal. dieťaťu. Uvedené výchovné opatrenie bolo nariadené, nakoľko maloletý v zariadení, v ktorom vykonával ústavnú starostlivosť sa napriek individuálnemu prístupu správal agresívne (fyzicky i verbálne), mal problém so zvládaním interpersonálnych situácií, bol emocionálne labilný, odmietal si plniť povinnosti pričom jeho správanie ohrozovalo iné deti (v niektorých situáciách i dospelých) ako aj jeho samého. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 6P/101/2022-56 zo dňa 10.10.2022, právoplatným dňa 11.11.2022 bolo maloletému nariadené výchovné opatrenie – pobyt v Reedukačnom centre Vráble, najdlhšie na dobu 6 mesiacov, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému, nakoľko v konaní bolo preukázané, že správanie maloletého sa vekom závažne zhoršovalo, aj napriek využívaniu výchovných a pedagogických intervencií, pričom maloletému boli tiež poskytnuté konzultácie a intervencie rôznych interných a externých odborníkov. L.. A. absolvoval v rámci pomoci pobytu v rôznych zariadeniach na pomoc maloletému, avšak aj napriek tomu sa u maloletého neustále objavovali gradujúce sa prvky agresívneho fyzického charakteru a ohrozovania okolia, vzdoru a výraznej náročnosti na zvládanie tohto správania a vychovateľnosti. S poukazom na pretrvávajúce výchovné problémy s maloletým ako aj bezpečnosť ostatných detí zariadenia CDR, súd následne rozsudkom č.k. 6P/182/2023-124 zo dňa 27.03.2024, právoplatným dňa 03.05.2024, zmenil zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti u maloletého a nariadil výkon ústavnej starostlivosti v Reedukačnom centre Vráble.

6. Zo správy Reedukačného centra Vráble zo dňa 24.04.2025 vyplýva, že mal. A. je žiakom 7. ročníka Špeciálnej základnej školy vo Vrábľoch, vzdelávaný je podľa A variantu. Z hodnotenia jeho správania na vyučovaní možno usúdiť, že počas vyučovania a prestávok sa voči spolužiakom správa slušne, pokiaľ ho niekto nevyprovokuje. K autorite učiteľa sa správa primerane. Na zlepšenie prospechu potrebuje individuálny prístup. Z hodnotenia vypracovaného vychovateľom vyplýva, že v kolektíve tvorí jadro, je priateľský a obľúbený. Dokáže si získať kamarátov. Nepôsobí vodcovsky, dokáže sa prispôbiť, pomôcť ostatným. Do konfliktov býva väčšinou vtiahnutý, prítomná je verbálna agresia, ktorá dokáže vyústiť až do záchvatu zúrivosti, ktorý trvá dlho a ťažko sa upokojuje – môže dôjsť až k privolaníu

zdravotnej pomoci. K záchvatom dochádza najmä vtedy, ak pociťuje, že sa mu neprávom ublížilo, je neprávom z niečoho obvinený, alebo presvedčený o svojej nevine. Má obľúbené tvorivé aktivity a varenie. Ako vhodná forma motivácie sa javí pochvala, dobré bodovanie, návšteva otca alebo výlet. Psychologické hodnotenie uvádza, že pravidlá a povinnosti centra ovláda a snaží sa ich dodržiavať. Správanie je charakterizované ako pomerne ustálené. Dosahuje dobré hodnotenie. Občas sa u neho objavia problémy so sebaovládaním. Vtedy je vzťahovačný, cíti krivdu voči sebe a stráca motiváciu slušne sa správať. Na individuálnych a skupinových sedeniach so psychológom je aktívny, rád rozpráva, hrá hry, tvorí. Voči autoritám sa správa väčšinou slušne. Rád trávi čas s dospelými, vyžaduje si ich pozornosť. Všeobecný intelektový výkon sa nachádza v pásme ľahkej mentálnej retardácie. Osobnosť pubescentná, deprivovaná, emočne labilná. Úroveň frustračnej tolerancie je znížená, v záťažových situáciách nedokáže primerane reagovať. Je u neho žiaduce posilňovanie pozitívneho správania, pevné určenie hraníc a ich následné dodržiavanie. Potrebuje správne vedenie, stabilné a podnetné prostredie s jasne určenými pravidlami a povinnosťami. Zo záver jeho hodnotenia vyplýva, že v prostredí badať snahu o autoreguláciu jeho správania. Na záťažové situácie, však stále nedokáže primerane reagovať. Reedukácia sa javí ako vhodná forma práce s dieťaťom, usmerňuje jeho správanie, drží ho v hraniciach normy, preto v nej zariadenie odporúča naďalej pokračovať. Reedukačné centrum Vráble končí svoju činnosť a na základe nariadenia Regionálneho úradu školskej správy v Nitre, musí byť výchovno-vzdelávacia činnosť v zariadení ukončená do 30.06.2025. RC Vráble v spoluprácu s RÚŠS Nitra navrhli premiestnenie mal. A. do Reedukačného centra Biele vody 267, Mlynky.

7. Zo správy Reedukačného centra J. K., L. zo dňa 20.08.2025 vyplýva, že mal. A. sa režimu a pravidlám zariadenia rýchlo prispôbil, nemal žiadne ťažkosti, priestupky ako ani úteky. K spolužiakom sa správa kamarátsky, nevyvoláva konflikty, je skôr utiahnutý, dospelých rešpektuje, rád pomôže. Schopnosť autokorekcie triedna učiteľka nevie posúdiť, nakoľko zatiaľ nemal žiadne konflikty a snaží sa o veľkú kontrolu svojho správania. Na vyučovanie sa pripravuje zodpovedne a pravidelne, domáce úlohy si taktiež robí pravidelne, patrí medzi priemerných žiakov. Čo sa týka zvládania konfliktov a záťaže, doposiaľ bol radšej sám, vycúval z prípadných konfliktov, nechcel si vyrobiť problém. Prázdniny ostal tráviť v zariadení, postupne sa začal viac prejavovať prirodzenejšie, bez výraznej kontroly svojho správania. Pôsobí viac uvoľnene, spokojnejšie a aj sa viac usmieva. Badať u neho prejavy vyšších citov ako empatie a sociálnej citlivosti voči iným. Aj vo vzťahu k dospelým si našiel cestu a vidieť u neho, že viac dôveruje, správa sa uvoľnenejšie, najmä ku svojim kmeňovým pedagógom a podľa prejavov správanie prejavuje sympatiu. Vo vzťahu k plneniu povinností badať u neho zodpovedný prístup so snahou o spoluprácu. Je veľmi nápomocný napr. pri prácach v záhradke, pri upratovaní a varení. Pri náznaku neúspechu sa ľahšie vzdáva, hneď sa nechá odradiť predpokladaným neúspechom. Má znížené sebahodnotenie. S rodinou počas letných prázdnin nemal žiaden kontakt, nakoľko z ich strany nebola žiadna iniciatíva. Doposiaľ je v reedukačnom procese bez výraznejších komplikácií s korekciou správania v plne štruktúrovanom systéme zariadenia tohto typu. Vo výchovnom vedení u neho postačujú bežné pedagogické postupy. RC Biele vody navrhlo v reedukačnom procese u maloletého pokračovať aj naďalej, a to v podmienkach ich zariadenia.

8. Podľa správy Sociálnej poisťovne matka maloletého dieťaťa nie je poberateľkou žiadnej dávky poskytovanej Sociálnou poisťovňou. Otec mal. dieťaťa je poberateľom invalidného dôchodku aktuálne vo výške 244,40 eura, inú dávku zo Sociálnej poisťovne nepoberá. Z oznámenia ÚPSVaR Levice zo dňa 17.06.2025 vyplýva, že matka ako ani otec nie sú poberateľmi štátnych sociálnych dávok.

9. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

10. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom,

súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

11. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

16. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že vzhľadom na pretrvávajúce výchovné problémy a neprimerané problematické správanie sa mal. A., pre ktoré bol aj umiestnený do reedukačného zariadenia, je naďalej celkom v záujme maloletého, aby nariadenú ústavnú starostlivosť vykonával v zariadení režimového typu, ktoré mu poskytne potrebnú a adekvátnu starostlivosť. Reedukačný proces je u maloletého správne nastavený a badať u neho korekciu jeho správania, a to najmä s poukazom na štruktúrovaný systém tohto zariadenia. V tomto prostredí u maloletého taktiež badať snahu o autoreguláciu správania, ktorá sa mu zväčša darí, vo vzťahu k plneniu povinností sa u neho prejavuje zodpovedný prístup so snahou o spoluprácu. Maloletý potrebuje citlivý, ale striktný prístup s jasným vymedzením pravidiel správania sa a následnou možnosťou kontroly ich plnenia. S poukazom na to, že reedukácia sa javí ako vhodná forma práce s mal. dieťaťom, usmerňuje jeho správanie a drží ho v hraniciach normy, je súd toho názoru, že je nevyhnutné v započatej reedukácii aj naďalej pokračovať. S prihliadnutím na súhlasné vyjadrenia kolízneho opatrovníka, odporúčania Reedukačného centra Biele vody ako aj skutočnosť, že Reedukačné centrum Vráble, v ktorom bol maloletý umiestnený ukončilo svoju činnosť dňom 30.06.2025, súd zmenil zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti a maloletého premiestnil do Reedukačného centra Biele vody. V záujme optimalizácie psychosociálneho vývinu, eliminácie výrazných prejavov porúch správania a vytvorenia perspektívy pre osobnú a sociálnu integráciu maloletého, je jeho umiestnenie naďalej v zariadení režimového typu v prospech maloletého.

17. Súd zároveň uložil rodičom povinnosť prispievať na výživu dieťaťa na účet tohto zariadenia, pričom výšku vyživovacej povinnosti ponechal v rozsahu, v akom bola určená posledným rozsudkom, ktorým súd zmenil miesto výkonu ústavnej starostlivosti u maloletého, teda vo výške 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Jedná sa o tzv. „ minimálne výživné“, ktoré je povinný platiť každý rodič, a to bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery. U rodičov v porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím k zmene príjmových pomerov zásadným spôsobom nedošlo.

18. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v 3 písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

Rozhodnutie o výživnom je vykonateľné doručením.